

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 11 päivänä joulukuuta 2007 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmis-
televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen
laiksi alusturvallisuuden valvonnasta annetun
lain 16 §:n muuttamisesta (HE 162/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina:

- merenkulkuneuvos Aila Salminen, liikenne- ja viestintäministeriö
- lakimies Paavo Autere, Merenkululaitos.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet:

- Suomen Merimies-Unioni ry
- Ahvenanmaan varustamoyhdistys
- Rahtialusyhdistys

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi alusturvallisuuden valvonnasta annettua lakia siten, että laivanisäntä ja aluksen päällikkö tuomittaisiin alusturvallisuuden valvontarikkomuksesta

myös, jos hän ei noudata lain mukaista ennakoilmoitusvelvollisuutta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Valiokunnan huomiota on asiantuntijakuulemisessa kiinnitetty siihen, että rangaistussäännös kohdistuu laivanisäntään ja aluksen päällik-

köön ja että on tilanteita, joissa alus on vuokratuna eikä laivanisäntä itse ole tietoinen laivan liikkumisesta.

Valiokunta toteaa, että tämän johdosta alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 11 a §:n mukaan aluksen päällikön tai laivanisännän on tehtävä pykälässä tarkoitettu ennakoilmoitus. Ehdotettu rangaistussäännös kohdistuukin 11 a §:ssä mainittuun aluksen päällikköön ja laivanisäntään, koska lain 11 a §:ssä on ennakoil-

moitusvelvollisuus säädetty nimenomaisesti laivanisännälle ja aluksen päällikölle. Näin ollen rangaistusseuraamuskin tulee kohdistaa näihin tahoihin. Ennakkoilmoitusvelvollisuus perustuu satamavaltioiden suorittamasta alusten valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (95/21/EY) eli PSC-direktiivin 7 artiklan 3 kohdan a alakohdan, jonka mukaan sellaiselle aluksen liikenteenharjoittajalle tai päällikölle on säädetty kaikkia liitteessä V olevassa B osassa mainittuja tietoja koskeva ilmoittamisvelvollisuus.

Alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 2 §:n 3 kohdassa on laissa tarkoitetun laivanisännän määritelmä. Sen mukaan laissa tarkoitetaan laivanisännällä sellaista aluksen omistajaa tai koko aluksen vuokraajaa, joka joko yksinään tai yhdessä toisten henkilöiden kanssa käyttää tosiasiallista määräämisvaltaa aluksen alustur-

vallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi määritelmässä todetaan, että laivanisäntään rinnastetaan tässä laissa sellainen henkilö, joka sopimuksen perusteella tai muutoin tosiasiallisesti hoitaa aluksen alusturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Alusturvallisuuteen kuuluu myös siihen liittyvien ilmoitusten tekeminen. Valiokunta korostaa, että määritelmästä seuraa, että vastuu kanavoituu taholle, jolla on tieto aluksen liikkeistä. Tällainen taho voi olla aluksen vuokraaja eli rahtaaja.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Martti Korhonen /vas
vpj. Saara Karhu /sd
jäs. Mikko Alatalo /kesk
Marko Asell /sd
Maria Guzenina-Richardson /sd
Leena Harkimo /kok
Mats Nylund /r
Reijo Paajanen /kok

Markku Pakkanen /kesk
Lyly Rajala /kok
Tero Rönni /sd
Pertti Salovaara /kesk
Ilkka Viljanen /kok
Anne-Mari Virolainen /kok
vjäs. Lauri Oinonen /kesk
Sari Palm /kd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.